

KORNELIJA GEIGER

SKICA JEDNOG ZABORAVLJENOG PORTRETA

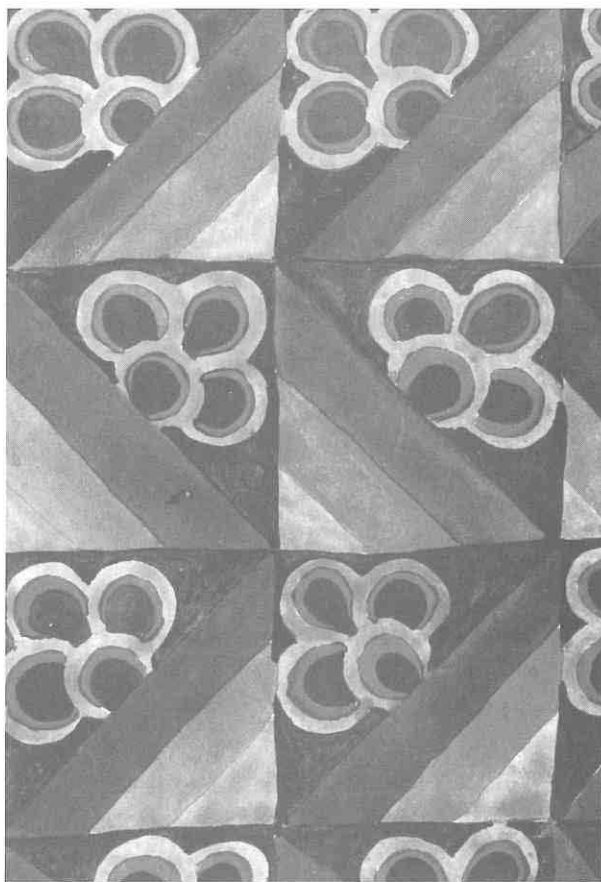
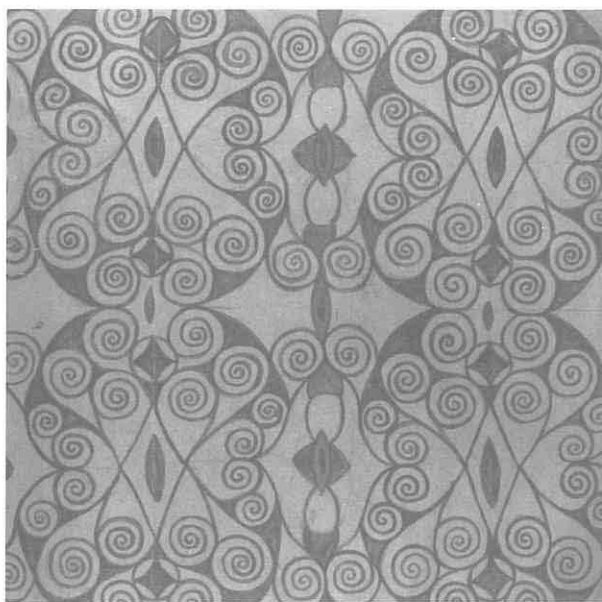
JASNA GALJER

Umjesto definicije, za modu nastalu u znaku stila art-déco moglo bi se reći da je u pravom smislu te riječi "nosiva umjetnost". Nimalo slučajno, brojni protagonisti svjetske umjetničke scene toga vremena, kao što su Sonia Delaunay, Varvara Stepanova, Raoul Dufy i Kazimir Malevič rado su se okušavali u dizajnu tekstila, a René Magritte, Salvador Dali i Marie Laurencin samo su neka od slavni imena koja su se našla na ekskluzivnim modelima odjeće, koja nikad dotad nije odražavala toliko samosvijesti.

Doduše skromni, ali ipak značajni odjeci tih trendova ubrzo su stigli i do Zagreba, naročito nakon Pariške izložbe 1925. godine, kada se umjetnici na čelu s Tomislavom Krizmanom udružuju u zadrugu i društvo za promicanje umjetničkog zanatstva "Djelo".

Među brojnim sudionicima nažalost prve i jedine izložbe "Djela" održane u Umjetničkom paviljonu 1927. bila je i Kornelija (Nely) Geiger. Poput Otta Bergera, o kojoj se danas, usprkos tome što je riječ o jednoj od vodećih umjetnica tkalačke radionice u Bauhausu, relativno malo

zna, i rad Kornelije Geiger (1896.-1976.), prekriven slojevima vremena, neopravdano je potonuo u anonimnost. To više što je riječ o zanimljivu opusu, kakvih u oblikovanju tekstila i odjeće u prvoj polovici ovog stoljeća povijest ove sredine nema baš mnogo. Osnove izobrazbe za buduće oblikovanje tekstila K. Geiger stekla je na zagrebačkoj Obrtnoj školi, a 1915/16. pohađala je i Umjetničku akademiju. Nakon toga slijedilo je razdoblje boravka u Beču sve do sloma K u. K monarhije, u kojem se usavršavala na umjetničkoj školi Emmy Zweibruck, a primljena je i u austrijski Werkbund. Zanimljivo je da je svoju prvu samostalnu izložbu pod nazivom "Omladinski slet" održala 1921. u Zagrebu, i to u vlastitu stanu. Poslije nje sudjelovala je na brojnim izložbama, od kojih su

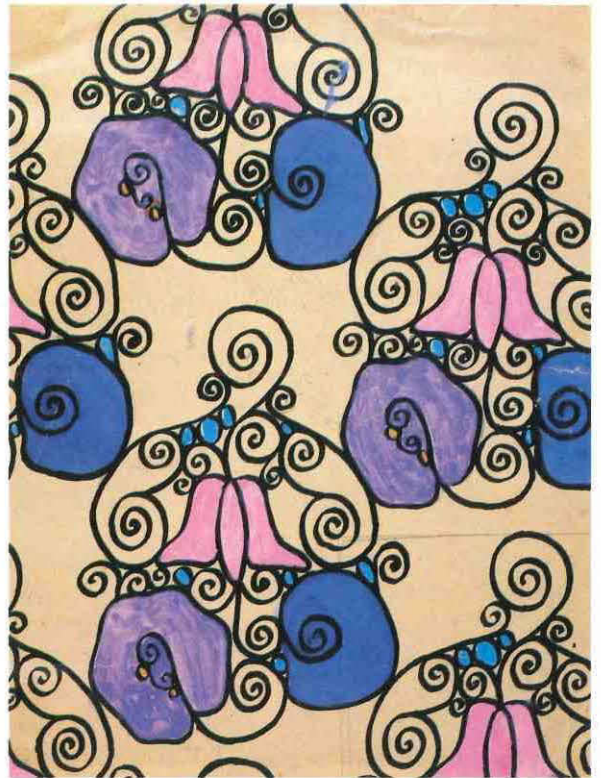

svakako najvažnije ključne svjetske pariške izložbe iz 1925. i 1939. gdje je oba puta dobila za svoje radove počasna priznanja. Osim toga, njezini nacrti za čipke dobili su nekoliko nagrada na specijaliziranim međunarodnim natjecanjima u Ghebu (Češka) i Schaebergu (Njemačka).

Ipak, za zagrebačku sredinu pojava Nely Geiger vjerojatno je zanimljivija po dugogodišnjem djelovanju njezinog popularnog atelijera vrhunske mode "Stil" u Gundulićevoj 5, nego po rezultatima što ih je ostvarila eksperimentirajući s novim tehnologijama, kao što je, primjerice, poseban način bojenja tkanina koji je usavršila u školi Reinau u Berlinu.

Osim navedenih podataka, o tome najbolje govore predlošci za oblikovanje tekstila i odjeće ove autorice danas u fondusu Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu. Oni primjenom forme i boje, s težištem na strukturiranju i teksturi novih materijala, pokazuju ne samo visoku razinu zanatskog umijeća i dobru upućenost u modne trendove i umjetnička zbivanja na tragu Wiener Werkstätte i Bauhauasa, nego i istinsku pripadnost Kornelije Geiger počecima dizajna u ovoj sredini.

Objavljeni radovi pripadaju fondusu Muzeja za umjetnost i obrt, Zagreb

Fotografije: Krešimir Tadić

Summary

Jasna Galjer: "Kornelija Geiger - Sketch of a Forgotten Life"

Numerous women participated in the only exhibition ever organized by the Society for the Promotion of Arts and Crafts (Zagreb, 1927). One of them was Kornelija (Nely) Geiger (1896-1976). Her work has been unjustly forgotten just like the work of Otti Berger who one of the leading members of the weaving studio related to the Bauhaus movement. Geiger is the author of interesting work in textile and fashion design, a rather meagre field in this country in the early decades of this century.

Nely Geiger studied at the Zagreb Arts and Crafts School and at the Art Academy in 1915/16. Then she spent several years in Vienna where she attended Emmy Zweibruck's Art School and became a member of the Austrian Werkbund. She took part in two world exhibitions in Paris (1925 and 1939), and was awarded diplomas for her work. She won prizes at specialized international competitions in Gheb (Czekia) and Schaeberg (Germany).

Some of her textile and clothes patterns are included in the holdings of the Zagreb Museum of Arts and Crafts. They show Geiger's high skills and her awareness of new trends in fashion and art promoted by the Wiener Werkstatte and Bauhaus. All this allows us to consider her one of the pioneers of design in Croatia.

